
На шляху до нової якості освіти. Синергія вчительства

Наталія ГРОБОВА,
учителька початкових класів, інформатики,
спеціаліст вищої категорії, старший учитель
Люботинської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3
Люботинської міської ради Харківської області
888manfred@gmail.com
Ірина СОКОЛОВСЬКА,
учителька початкових класів,
спеціаліст першої категорії,
Люботинської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3
Люботинської міської ради Харківської області
sokolovskairina59@gmail.com

У світі швидких змін вчительство задає напрям, плекаючи знання, співчуття та новаторство. Ця наукова розвідка присвячена осмисленню нашого початкового шляху професійного зростання в період трансформації освітньої галузі, включаючи використання дистанційного формату навчання та втілення засад Нової української школи. У статті йдеться про головні труднощі та нестандартні способи набуття фахових знань і вмінь, що є запорукою успішного застосування оновленого Державного стандарту для початкової освіти.

Ключові слова: якість освіти, синергія вчительства, професійний розвиток, тьютор, візирець, фасилітатор, новатор, тренер, натхненник, професійна майстерність.

Вступ. Сьогодні вчительство стикається з різноманітними перешкодами, серед яких особливої ваги набуває потреба в налагодженні дієвого дистанційного навчання та безперервне самовдосконалення для опанування новітніх інструментів і способів навчання. Розуміння та втілення в життя професійних компетентностей охоплює як теоретичну базу, так і практичну здатність вчительства якісно виконувати свою роботу, визначаючи рівень своєї професійної майстерності, що є вирішальним фактором у подоланні згаданих труднощів і гарантуванні високого рівня освіти.

Актуальність теми. Особливої актуальності набуває тема «На шляху до нової якості освіти. Синергія вчительства», оскільки професійний розвиток освітян початкових класів, їхня готовність до роботи в нових реаліях, опанування інноваційних педагогічних технологій та формування ключових компетентностей є надзвичайно важливими. Успішна реалізація реформи НУШ безпосередньо залежить від рівня професійної майстерності освітян, їхньої здатності до самовдосконалення, творчого підходу до роботи та готовності брати на себе відповідальність за якість освітнього процесу.

Нотатки від авторів досвіду:

Синергія (грецьке слово *συνεργία* перекладається як «співробітництво» чи «спільна дія») – це явище, при якому взаємодія двох або більше елементів, сил або чинників дає сумарний ефект, що значно перевищує просту суму ефектів кожного з них окремо. Іншими словами, ціле стає більшим за суму своїх частин.

Як підтримувати в собі вогник педагогічної майстерності, щоб кожна іскра знання, запалена нами, розгорялася в серцях шкільної спільноти яскравим вогнем мудрості та нестримного прагнення до пізнання?

Яким має бути сучасне вчительство? Сучасний учитель має бути розумним, здатним до розуміння, сучасним і харизматичним. Важливо, щоб він виявляв любов до дітей, був ерудованим, вимогливим, професіоналом, патріотом і гуманістом. Крім того, не менш значущими є антидискримінаційний підхід і усвідомлення принципів гендерної рівності. Отже, яким постає ідеальний образ сучасного вчительства, озброєного таким широким спектром якостей, ключових професійних компетентностей та глибоким розумінням принципів інклюзії, антидискримінації та гендерної рівності? Учитель – це не просто передавач знань, а багатогранна особистість, здатна надихати, підтримувати й вести за собою молоде покоління, створюючи справедливе та рівноправне освітнє середовище для всіх.

Саме таке бачення сучасного вчительства знаходить своє відображення в різних аспектах нашої професійної діяльності, де окремі ролі та вміння гармонійно поєднуються, утворюючи справжню синергію. Розглянемо це детальніше на прикладі кількох ключових синергій.

Синергія «Я – ментор». Такий педагог вільно володіє мовою, вміло доносить свої думки, заохочує до діалогу та плекає культуру спілкування в класі, передаючи свій досвід і мудрість, однаково шанобливо ставлячись до кожного учасника/учасниці освітнього простору незалежно від їхнього походження, статі чи інших ознак. Глибоко розуміє свій предмет, володіє ефективними методиками його викладання, уміє зацікавити шкільну спільноту та зробити навчання змістовним і захопливим, ділячись секретами майстерності, ураховуючи різноманітні освітні потреби та життєвий досвід. Тому ми активно ділилися власними напрацюваннями з колегами, допомагаючи їм адаптуватися до шкільного життя в розрізі цифрових технологій:

1. [Як написати диктант дистанційно?](#)
2. [Як показати екран ноутбука на зустрічі MEET?](#)
3. [Як рослини зустрічають осінь?@bayraktar7911](#)
4. [Навчання грамоти \(1 клас\). Буквосполучення ДЖ. Звук \[дж\]. Джмелиний оркестр](#)

Синергія «Я – тренер». У сучасному світі вчитель упевнено оперує інформаційно-цифровими технологіями, використовуючи їх для збагачення освітнього процесу, організації дистанційного навчання та ефективної комунікації, сприяючи розкриттю потенціалу учня/учениці, допомагаючи їм усвідомити власні сильні сторони та долати стереотипи, у тому числі й гендерні; має глибокі психологічні знання, розуміє особливості розвитку дітей різного віку, уміє вибудовувати довірливі стосунки та підтримувати емоційний добробут шкільної спільноти, спрямовуючи на шлях самопізнання та зростання, формуючи повагу до різноманітності та інклюзивності.

Оскільки ми активно розробляли нові підходи, то охоче ділимося своїм досвідом, щоб полегшити адаптацію до використання цифрових технологій в освітньому просторі.

1. [Медіаресурси для дистанційного навчання. Як це зробити?](#)
2. [Закладка для книги](#)
3. [Вчимося переказувати текст](#)

Синергія «Я – новатор». Сміливість вчительства брати на себе відповідальність вчасно враховувати соціальні зміни та робити освітній простір цікавим. Еталоном є вчитель/-ка з розвиненим емоційним інтелектом та високими етичними стандартами, який/яка є прикладом толерантності, емпатії та

відповідальності, вміє адаптуватися до нових реалій та робити навчання актуальним, враховуючи питання антидискримінації та гендерної чутливості у навчальних матеріалах та методах. Він/вона вміє налагоджувати педагогічне партнерство зі шкільною спільнотою та колегами, створюючи атмосферу взаєморозуміння та співпраці, відкрито сприймаючи нові ідеї та забезпечуючи рівні можливості для всіх учасників освітнього простору.

1. [Zendoodling. Корисне малювання - YouTube](#)

2. [Квести](#)

3. [Урок з мінної безпеки](#)

Синергія «Я – фасилітатор». Сучасне вчительство є прихильником інклюзивної освіти, уміє працювати з дітьми з особливими освітніми потребами, створюючи для них сприятливе середовище, заохочуючи активну участь кожного в освітньому процесі, незалежно від індивідуальних особливостей; дбає про здоров'я своєї шкільної спільноти, пропагує здоровий спосіб життя та створює безпечні умови навчання, сприяючи їх самостійності та ініціативності, а також формує критичне мислення щодо питань дискримінації та гендерних стереотипів.

У нашому педагогічному портфелі є чимало напрацювань: [Новорічне свято, Перший дзвоник – 2023 р., Казка «Епл Джобс та Заборонений ліс».](#)

Синергія «Я – тьютор». Креативність і далекоглядність проявляються у проєктувальній компетентності, здатності планувати освітній процес, розробляти інноваційні уроки та позакласні заходи, надаючи індивідуальну підтримку кожному, хто її потребує, враховуючи особистісні та гендерні особливості. Прогностична компетентність дозволяє спільноті освітян передбачати потенційні труднощі та можливості в навчанні, адаптуючи свої методи відповідно до потреб учасників освітнього простору, виступаючи в ролі порадирика та помічника, сприяючи подоланню будь-яких форм нерівності. 1. [III - казка](#), 2. [День дітей](#), 3. [Для чого тобі?](#)

Синергія «Я – взірець». Намагаємося впливати на особистість через власний приклад, адже ефективне управління класом і організація навчальної діяльності є ознакою розвиненої організаційної компетентності. Учитель уміє об'єктивно здійснювати оцінювання навчальних досягнень своєї спільноти, аналізувати результати та використовувати їх для вдосконалення педагогічної практики, демонструючи високі моральні якості та професійну етику, а також власним прикладом утворюючи принципи антидискримінації та гендерної рівності у своїй поведінці, спілкуванні. ["Настане день..."](#), ["Коректна ода ворогам"](#) [Ліна Костенко @bayraktar7911](#)

Синергія «Я – натхненник». Прагнення до випробування нового, запровадження свіжих задумів і технологічних рішень є визначальною ознакою здатності педагогів до інноваційної діяльності, яка слугує потужним імпульсом для натхнення всієї шкільної спільноти до нових звершень. Не менш значущим є вміння самостійно аналізувати власну роботу, критично оцінювати її результати, зокрема розглядаючи особисті схильності та усталені думки стосовно різних категорій шкільної спільноти. А головною особливістю нинішніх освітян є здатність до постійного навчання, неперервне бажання вдосконалювати себе, опановувати нові знання та навички, що дозволяє не лише зберігати власну кваліфікацію, але й

запалювати в шкільній спільноті прагнення до розвитку та прогресу, особливо у сферах залучення всіх учасників освітнього простору до навчання, протидії упередженому ставленню та врахування гендерних аспектів, аби зберігати свою результативність у світі, що постійно змінюється, де повага до прав кожної людини та багатоманітності є непорушними цінностями.

✓ [Канал відеохостингу YouTube "На Уроці Онлайн" учасника освітнього простору Сазонова Дениса](#) або перейдіть за QR-кодом.

Висновки. Учителство, яке впроваджує принципи НУШ, – це динамічні особистості, які перебувають у процесі постійного професійного зростання, відзначаються відповідальністю та креативністю, глибоко шанують свою шкільну спільноту та є справжніми ентузіастами своєї професії майстерно поєднують ролі досвідченого радника, мотиватора розвитку, ініціатора нововведень, координатора навчального процесу, персонального помічника й рольової моделі для своєї шкільної спільноти, будуючи освітній простір на засадах рівноправності, поваги до розмаїття та категоричного засудження будь-яких форм дискримінації.

Список використаних джерел:

1. Оцінювання професійних компетентностей вчителя початкових класів під час сертифікації - Державна служба якості освіти України
2. Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти"
3. Синергія освіти та інновацій: як розвиватиметься ІТ-освіта в Україні
4. Опис досвіду Гробової Н.О.

Інноваційно-освітнє середовище у формуванні професійної успішності вчителя початкових класів

Валентина АНДРЕЄВА,
учитель історії;

Сергій АНДРЕЄВ,
учитель географії,

Комунальний заклад «Кам'яноярський ліцей»
Чугуївської міської ради Харківської області

andreevgarage@gmail.com

vandreeva813@gmail.com

У статті актуалізовано виклики створення інноваційно-освітнього середовища в аспекті формування професійних компетентностей учителів. Виокремлено переваги володіння цифровими технологіями для професійного розвитку педагогів, розглянуто основні інноваційні технології та методики, що застосовуються в освіті.

Ключові слова: інноваційно-освітнє середовище, цифрові технології, професійна успішність, проєктне навчання, професійна спільнота, професійний розвиток.

Інноваційно-освітнє середовище відіграє ключову роль у формуванні професійної успішності вчителя початкових класів. Однак, на цьому шляху існують гострі проблеми, які потребують негайного вирішення [1].